

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2025 Redegjørelse Åpenhetsloven 2025

for Princess-Gruppen AS

Til lesere av rapporten

Næringslivet, offentlig sektor og organisasjoner har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr. Virksomheter bidrar til utvikling, innovasjon og bedre levekår, men aktiviteten medfører også risiko og reell skade. Derfor har virksomheter en nøkkelrolle i arbeidet for å nå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5-gradersmål. Dette gjøres best i samarbeid. Etisk handel Norge er en medlemsorganisasjon og flerpartssamarbeid med næringsliv, fagbevegelse, arbeidsgiverorganisasjoner, sivilsamfunn og offentlig sektor som sammen adresserer de komplekse utfordringene i de globale leverandørkjedene som den enkelte virksomhet ikke kan løse alene.

Åpenhet, ansvarlighet og kontinuerlig forbedring er grunnleggende i dette arbeidet. Denne medlemsrapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men favner bredere temaer som klima, miljø og antikorrupsjon. Vårt rammeverk bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger – internasjonale anerkjente standarder som ligger til grunn for Etisk handel Norges 13 prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse prinsippene omfatter menneskerettigheter, anstendig arbeid, miljø/klima, dyrevelferd og antikorrupsjon.

Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til å gjennomføre risikobaserte aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på fremdrift i et eget arbeid. Virksomheter på vårt kvalitetsnivå Basis tilfredsstiller åpenhetslovens krav til redegjørelse om aktsomhetsvurderinger. Medlemmer kan også strekke seg etter nivåene Gjennomfører og nå i 2026 Ledende.

Gode aktsomhetsvurderinger handler ikke om å være «risikofri», men om å være transparent og systematisk: å identifisere risiko, forebygge og redusere negativ påvirkning, kommunisere åpent om håndtering og – der det er nødvendig – bidra til gjenoppretting.

Jeg vil takke alle medlemmer for innsatsen, åpenheten og viljen til å bidra til ansvarlige leverandørkjeder. Sammen viser vi hvordan ansvarlig handel kan være til det beste for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Heidi Furustøl

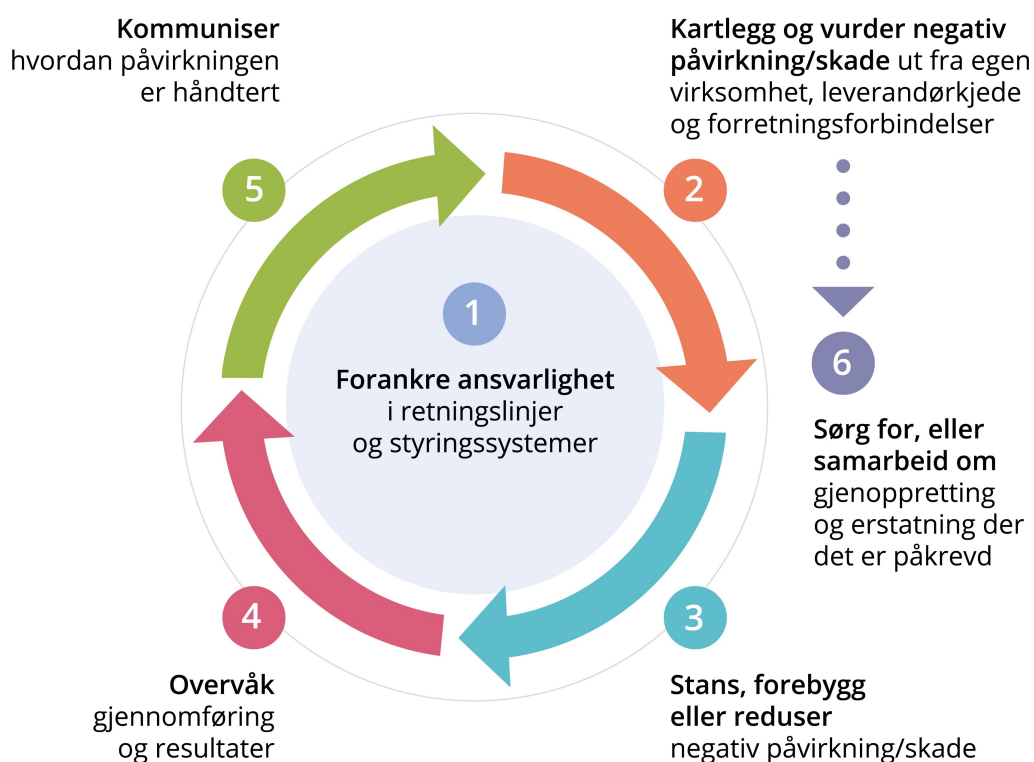
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

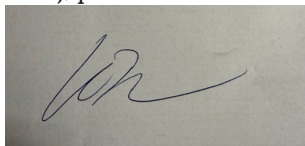
Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Princess-Gruppen AS ønsker å fortsette å være en samfunnsansvarlig bedrift. Gjennom vårt medlemskap i Etisk Handel Norge ønsker vi ytterligere å styrke vår innsats for å forbedre arbeids- og miljøforhold i vår leverandørkjede. På denne måten vil vi bidra til en mer bærekraftig utvikling. Vi ønsker også å bidra til en styrket oppslutning om etisk handel generelt. Som medlem av Etisk Handel Norge har vi forpliktet oss til å jobbe aktivt for forbedringer i vår leverandørkjede. Vi baserer vårt arbeid på Etisk Handel Norges etiske retningslinjer for innkjøp.

Kai J. Gulbrandsen
Adm. Dir.

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Princess-Gruppen AS

Adresse hovedkontor

Kjeppestadveien 40

Viktigste merker, produkter og tjenester

Princess

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Princess-Gruppen AS består av et Hovedkontor, og ca 155 egneide butikker og ca 4 franchise butikker

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

1 068 000 000

Antall ansatte

1 167

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Det har ikke vært noen vesentlige endringer i forrige periode.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Linda M. Andreassen, HMS & Kval ansv

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

lma@princessgruppen.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Princess-Gruppen AS kjøper varer både gjennom agent, grossist og direkte fra leverandør. Den største andelen er gjennom agent, og direkte med leverandør. Vi kjøper kun en mindre andel gjennom grossist.

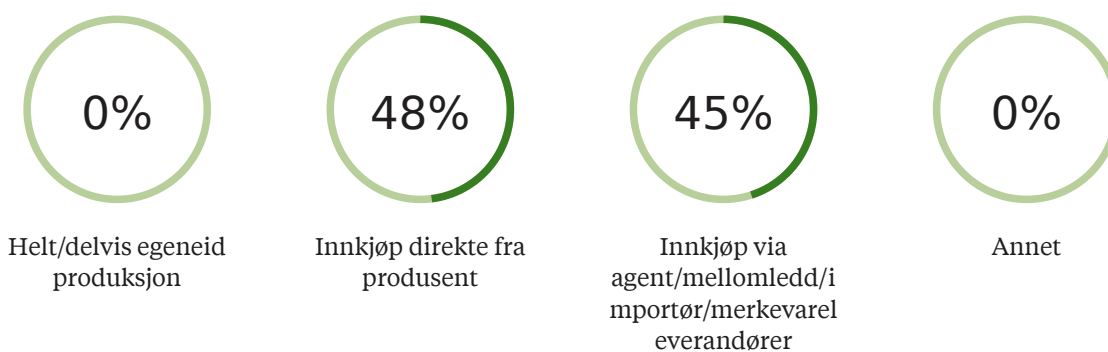
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

93

Kommentar til antall leverandører

Princess-Gruppen AS kjøper inn både direkte og gjennom agent.

Type innkjøp/ leverandørforhold

De har vært en økning av Direkte leverandører det siste året.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

India :	13
Bangladesh :	1
Kina :	40
Pakistan :	8
Litauen :	2
Indonesia :	1
Polen :	5
Portugal :	2
Nederland :	1
Tyrkia :	3
Norge :	3
Østerrike :	2
Tyskland :	1
Estland :	1
Spania :	2
Ukraina :	1

Princess-Gruppen AS har også noen meget få grossister i Norge og Sverige som ikke er satt opp på denne listen.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

46 698

Kommentar til antall arbeidere

Det er store variasjoner på hvor mange ansatte det er i de ulike fabrikkene, fra 18 stk til 5500 stk, disse er beregnet etter de som er medlem av BSCI, dette anslår vi til å være ca 50% i vår leverandørkjede, da de andre 50% er benytter Sedex eller har et SA8000 sertifikat..

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

bomull	Bangladesh Kina India Pakistan Tyrkia
Polyester	Kina India
pynt	Kina

90% av det vi kjøper er tekstiler og 10% pynteartikler. Av de 90% med tekstil er ca 75% kroppsnære produkter.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Få på plass Klimaregnskap

Status: Gjort

2

Mål: Dobbelsesetnlighetsanalyse skal gjennomføres

Status: Delvis gjennomført

Prosessmål for kommende år

1

Klargjøre butikk for ISO 14001 og ISO9001 sertifisering

2

Alle tekstiler skal være minimum Oekotex100 sertifisert

3

Øke andelen 3e parts sertifiseringer som har kriterier til menneskerettigheter og/eller miljø.

4

Øke andelen tier 2 leverandører til å være medlem av BSCI eller sedex

5

Større dialog med Agenter angående menneskerettigheter i spesielt land som Kina og India. Virkemidler; dialog, revisjonsskjema og besøk.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.princessbutikken.no/medlemskap-og-samarbeid>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Vi har egen fane på [princessbutikken.no](https://www.princessbutikken.no) der man kan lese om vårt engasjement og våre forpliktelser, delt opp i ulike kategorier som beskriver hvordan vi arbeider og hva som er våre fokusområder.

Vi har fokus på bærekraftige produkter som vi omtaler som vår bærekraft mix. Denne mixen består av produkter som har en 3e parts sertifisering. Det er bla Made in Green, Svanemerket, Fairtrademerket, Økologisk bomull (GOTS), RWS og GRS sertifiserte produkter, disse sertifiseringene skal ha kriterier for både menneskerettigheter og/eller miljø.

Vår kvalitets og miljøpolicy ligger også ute på nett.

Vi søker etter å ha bærekrafts sertifiserte varer som totalt sett omfavner hele livssyklusen til varene, noen varer vil kunne inneha flere 3e parts sertifiseringer, mens de fleste har en av de nevnte over. Mixen konsentrerer seg først og fremst om de kroppsnære produktene som er ca 80% av våre salgsartikler når det gjelder tekstiler.

Alle disse sertifiseringene har elementer med fokus på arbeidsforhold for de som er ansatt i leverandørkjeden, man kan se hvilke områder de ulike sertifiseringene omhandler i Etisk handel Norge sin sertifiseringsveileder. Vi har også fokus på at de sertifiseringene vi benytter skal ha et miljøaspekt, med mindre bruk av skadelige kjemikalier, samt kontroll på andre utslipp til naturen.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vår policy er i tråd med Etisk Handel Norges 13 prinsipper for bærekraftig forretningspraksis, der denne er gjennomgått og tilpasset vår virksomhet. Den ligger tilgjengelig på nettsiden vår.

Den ligger også åpent i vårt intranett system slik at den er tilgjengelig for alle våre medarbeidere.

Vi har stort fokus på miljø og etikk innad hos oss. Dette gjelder alle ledere og medarbeidere i relevante avdelinger.

Vi har også bærekraft med i vårt opplæringsopplegg for våre medarbeidere gjennom en opplæringsapp og læringssti som alle våre medarbeidere må gjennomgå før de starter hos oss.

Alle våre butikker og HK er Miljøfyrtårn sertifisert, og HK er også ISO9001 og ISO14001 sertifisert.

Våre medarbeidere har også årlig gjennomgang av ulike bærekraftstema for å styrke kompetanssen og fokuset hos våre medarbeidere.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

HMS&Kval ansvarlig har hovedansvaret og rapporterer direkte til Adm dir. Det er HMS&Kval ansvarlig som i første omgang utarbeider og gjennomgår aktsomhetsvurderingene. Deretter forankres dette med Adm Dir og andre relevante avdelinger hos oss.

HMS & Kval ansv samarbeider tett med Innkjøpsavdelingen når det gjelder krav vi setter til leverandør og forhånds krav til nye leverandører, samt følger opp at de krav vi setter overholdes.

Vi har også jevnlig gjennomgang av våre rutiner og krav for å se at vi er i tråd med vår strategi, herunder evaluering av leverandører.

Vi har det siste år strammet vesentlig inn på krav som en leverandør må overholde for å kunne levere varer til oss, alle tekstiler må være Oekoex100 samt at vi arbeider mot at alle kroppsnære tekstiler skal ha en av sertifiseringene innen vår bærekraftsmix.

Markedsavdelingen har som oppgave å formidle vårt bærekraftsansvar ut til kunde. Vi har detaljerte prosesser for de fokus områder som vi har satt oss gjennom ISO 14001, som omhandler bærekraftige produkter, redusering av emballasje samt transport.

Mange av de leverandører vi jobber med har vi arbeidet med i mange år og kjenner godt. HMS&Kval ansv har jevnlig møter med innkjøp der vi gjør en evaluering av de leverandører vi har og diskuterer dersom det er elementer ved leverandørene som vi trenger å belyse eller kontakte de om når det gjelder for eksempel tema som arbeidsforhold og miljø.

Ved kontakt med leverandør om eventuelle tema de er blitt forespurt om vil senere bli diskutert med de rette instanser hos oss, og deretter lages en handlingsplan som følges opp.

I 2025 ble også den dobbelte vesentlighets analysen påbegynt med tanke på krav i henhold CSRD, denne har senere blitt utsatt. Vi har likevel som mål og ferdigstille denne i 2026. Funnene gjort ved denne analysene samsvarer med de aktsomhetsvurderingene som er gjort tidligere.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Når en ansatt begynner hos oss må de gjennom en læringssti som består av personlig opplæring samt en nettbasert opplæring med relevante spørsmål for å sikre forståelsen. Vår bærekraft strategi er en del av denne læringsstien som nyansetta må igjennom. Alle våre Butikker og Hovedkontor er Miljøfyrtårn sertifisert siden 2008, og underlagt disse kriteriene så kommer våre mål om bærekraft frem.

Princess HK er også ISO 14001 og ISO9001 sertifisert der en av våre fokus områder er bærekraft. På HK har vi jevnlig møter der vi gjennomgår og diskuterer bærekraftstema, tema er tilpasset avdelingene og deres påvirkningskraft i arbeidet.

I butikk er det kunnskap om hva vår strategi innebærer, og dette opplæres som nevnt over gjennom læringsstien, samt at det ofte er tema på ulike medarbeider samlinger og personalmøter..

Butikk har årlig personalmøte som blandt annet inneholder vår bærekraft strategi der skal de diskuteres diskutere ulike tema, både for å øke kunnskapen, men også for å sette fokus på Bærekraft.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Kvalitets ansvarlig har denne oppgaven. Princess er medlem av BSCI, Etisk handel, Textile Exchange og gjennom disse gis det mye informasjon og opplæring bland annet i form av webinarer og kurs der vi deltar. Vi deltar også på andre relevante webinarer som arrangeres blandt annet av Miljødirektoratet, Grønt Punkt med flere.

For å sikre tilstrekkelig kompetanse deltar vi på kurs, webinarer og benytter ressursene fra de nevnte organisasjoner. Vi benytter de ulike kildene for å verifisere at de vurderingene vi har gjort i vår aktsomhetsvurdering er så sannferdig som mulig.

Alle på innkjøp har vært på opplæring hos etisk handel.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

Gjennom vår strategi for fremtiden har vi satt tydelige mål på hvor stor del av vår varesammensetning som skal være bærekraftig, dette er satt opp gjennom ISO 14001 systemet. Gjennom ISO14001 og 9001 har vi årlige møter med ledelsen der vi gjennomgår strategi og status per nå, samt videre strategi. Dette i tillegg til at vi har jevnlig møter på ulike tema for å sørge for at vi etterlever den strategien som vi har bestemt. Vi legger vekt på først og fremst at våre varer skal ha en bærekraftig 3e parts sertifisering som også omfatter menneskerettigheter, samfunn og miljø, og at gjennom dette så sørger vi for at våre forpliktelser ivaretas. Vi jobber først og fremst med 3e parts sertifiseringer som er anerkjente og ulike medlemskap som BSCI, Oekotex og Textile Exchange, Bangladesh Accord for å oppnå og ivareta våre mål samt fokus på bærekraft. Vi formidler dette til våre leverandører gjennom vår leverandør kontrakt, og krav spesifisering, samt samtaler med våre leverandører.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Vi har gjennom ISO 9001, ISO 14001 og Miljøfyrtårn sertifisering, ledelsens gjennomgang 2 ganger per år, der vi gjennomgår dagens status og om den er i tråd med vår strategi og hvorvidt vi skal gjøre evt endringer i strategien. Bærekraft er en av våre fokusområder, der fremdrift, utfordringer og videre arbeide diskuteres. Alle avdelinger på HK har jevnlig statusmøter angående bærekraftsarbeid og revidering av SOPer og kriteriedokument til de ulike avdelinger for å sikre at de er i tråd med vår strategi.

Møter med gjennomgang er satt opp som et årshjul slik at vi sikrer at alle elementer blir gjennomgått i henhold til vår strategi. Her ser vi på den strategien vi har satt og om målene våre blir nådd eventuelt hvorfor ikke, samt hva vi kan forbedre. Vi justerer mål og strategi jevnlig, grunn til endring kan være utenforstående krav fra interessenter som kunder, lov krav eller at vi ønsker å endre retning i forhold vare sammensetning etc. I 2025 har vi beholdt vår strategi, etter at vi har evaluert at dette er i hht vår strategi.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Princess-Gruppen AS jobber først og fremst med agenter og direkte med leverandører. Der vi jobber med agenter så tydeliggjør vi dette gjennom møter, digital kommunikasjon, samt at alle må underskrive vår leverandør kontrakt som inneholder blandt annet Policy Responsible Business, Responsible Manufacturing, Chemical requirements, CoC denne er alle forpliktet til å underskrive og følge. Denne ble oppdatert og sendt alle leverandører vår 2025.

Vi har tydelige krav til våre leverandører når det gjelder hva de må oppfylle for å være en leverandør hos oss. Dette kommuniseres før vi oppretter ny leverandør, samt at vi har dialog med eksisterende leverandører, der vi også prøver å arbeide for utvikling.

Gjennom våre leverandørkriterier som beskriver hvilke krav vi har så jobber alle avdelinger mot informasjon og samarbeid med våre leverandører. Våre minimums krav er nedtegnet i vår leverandørkontrakt bla at våre leverandører enten må være medlem av BSCI amfori, SA8000 eller ha en SMETA audit ikke eldre enn 1 år. For de som ikke er i BSCI systemet som vi selv er medlem av, så må alle leverandører sende SMETA audit report eller oppdatert sertifikat til oss. For Europeiske leverandører som ofte ikke er medlem av de nevnte så gjør vi en vurdering i hvert enkelt tilfelle hvorvidt vi mener de ivaretar helse og miljøkrav i tilstrekkelig grad, i disse tilfellene benytter vi ressurser hos BSCI amfori og Etisk Handel Norge. Vi vurderer slik som risiko for brudd på de ulike punktene i vår Code of Conduct basert på generell land risiko og produkt. Vi ser på hva slags dokumentasjon de har, om de har en offisiell strategi for bærekraft, vi har korrespondanse med enten agent eller direkte med leverandør med spørsmål dersom opplysningene ikke kommer klart frem av den dokumentasjonen vi har fått. Basert på disse opplysningene avgjør vi om leverandøren kan komme inn i vår portefølje.

Vi jobber mye med agenter, og dette er agenter vi har hatt et langt samarbeid med, der de er meget godt kjent med hvilke krav vi har til våre leverandører.

Vi har over flere år satt tydelige krav til våre agenter, vi startet med krav til Oekotex100 allerede i 2008 som går på at det er en garanti for at produktet ikke inneholder helse og miljøskadelige kjemikalier. Gjennom årene har vi hatt endel opplæring av våre agenter angående hva som er viktig for oss når de presenterer nye leverandører. Dette være seg både på kjemikalier, menneskerettigheter og miljø. Opplæringen fra vår side har bestått av de krav vi stiller og hvorfor, der har vi hatt møter med agent for å klargjøre kriteriene og, mye mail korrespondanse med forklaringer og avklaringer i hht viktigheten av de kriterier vi har. Det er da agentene sitt ansvar å videreformidle denne informasjonen til leverandørene, og videre til oss. Vi ser likevel at vi kan være enda tydeligere på viktigheten av at de også har en bredere dialog med leverandørene, samt at dette dokumenteres og formidles videre til oss. Vi skal jobbe mer med dette i 2026.

Vi velger som nevnt bevisst leverandører som kan fremvise dokumentasjon på bærekraft i form av medlemskap og 3e parts sertifiseringer, samt at det gjøres en screening/vurdering av oss på forhånd hvorvidt vi tenker de passer inn i vår portefølje.

Vi har en leverandør kontrakt der vi har hevet kravene til våre leverandører når det gjelder bærekraft og ansvarlig forretningspraksis,.

HMS&Kvalitetsansvarlig har stadig kontakt med våre direkte leverandører mtp krav vi har satt, det kan være informasjon og opplæring når det gjelder ulike typer sertifiseringer og dokumentasjon eller andre avklaringer. Dette gjøres ikke bare når leverandøren er ny, men gjennom året. Det være seg avklaringer når det gjelder audits, resultater av audits, sertifiseringer, test rapporter eller andre anliggender, fortrinnsvis gjøres dette gjennom mail korrespondanse. Vi ser likevel at også her kan vi styrke dialogen, med mer utfyllende informasjon og dialog angående hvordan de jobber med de ulike bærekraftstema som kjemikalier, menneskerettigheter og miljø, slik at vi ser på hvordan vi kan legge en plan for dette i 2026.

Resultatene er målbare gjennom de bærekraft krav vi har, og progresjonen beregnes årlig, og resultatet legges ut på nettsiden hvert år, der man kan se utviklingen, samt at utviklingen tas opp med relevante parter hos oss.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi jobber systematisk med vår bærekrafts strategi. Vi har nedskrevne fokusområder gjennom ISO14001 og fokus varegrupper som vi følger tett og har strenge krav til. Våre fokus varegrupper er Sov, barn, bad og gardin, og dette er ca 80% av de varer vi selger. I 2023 økte vi kravet til tekstil produktene ved at alle tekstiler skal være Oekotex100 sertifisert og dette arbeidet har vi fortsatt i 2025. 100% av de kroppsnære produktene har vært Oekotex i mange år, men tekstiler som gardin, duk medmer har ikke hatt dette kravet så vi har arbeidet mye med opplæring av leverandører når det gjelder dette. Per i dag er ca 97% av alle tekstilprodukter Oekotex100 sertifisert, grunnen til at vi ikke har nådd 100% er at det kommer til nye material sammensetninger eller vare typer som ikke er dekket av sertifikatet som fører til at leverandør må oppdatere sine sertifikat, her jobber vi med informasjon og opplæring av leverandørene slik at de fanger dette opp tidligere.

Den prosentvise bærekraft andelen har økt de siste årene, og er nå oppe på 77,4% når det gjelder kroppsnære produkter. Når det gjelder sertifiseringstyper så er det først og fremst Made in Green som øker mest og som er i tråd med vår strategi. Det er også denne vi har satset mest på, da denne har krav både til kjemikalier, arbeidsforhold og miljø, samt at den har en enkel form for sporing av produkt som er en start på det produktpasset som vil komme etterhvert.

Vi opplever også at flere leverandører selv setter igang bærekrafts sertifiseringer da nok dette generelt har fått mer fokus fra også andre retail kjeder, slik at de tar selv initiativ, og innlemmer seg i ordninger som beviser deres bærekraft engasjement, gjennom bla BSCI medlemskap, Made in green, Svane sertifisering, GRS, RWS og Fairtrade etc. Vår erfaring er at det kanskje spesielt er Made in Green som har fått en økning av tilgjengelighet hos våre leverandører. Sertifiseringer som Textile Exchange administrerer ser også ut til å øke noe.

Vi ser også at BSCI har styrket plattformen sin betydelig, og at vi nå kan hente ut flere data om våre leverandøreres prestasjoner enn tidligere, dette er nok også et tiltak grunnet det nye CSRD regelverket som har kommet og at man forbereder seg på produktpass og EU`s nye direktiver som kommer. Vi startet opp med dobbel vesentlighetsanalyse i starten av 2025 på bakgrunn av det nye CSRD regelverket som var varslet, denne blir ferdigstilt i 2026.

Vi har for hvert år økning av de leverandører som ønsker å sertifisere seg ihht til 3e parts sertifiseringer, så vi har et godt utvalg av bærekraftige kroppsnære produkter i det som er vår bærekraftige mix .

Andre bærekrafts tiltak er at vi har som mål å få plast ned på et minimum og per nå har vi fjernet plast på 90% av varene, det er kun plast igjen på type varer som har behov for dette, der nytte verdien av plast er høyere enn om man fjerner denne.

Vi har også fokus på redusert Co2 avtrykk når det gjelder transport av varer både til Norge og internt i Norge. Vi fikk klimaregnskap for 2024 som da er vårt baseår, ut fra klimaregnskapet for 2025 vil vi starte med å se hvor det evt er mulig å redusere Co2 avtrykket. Ikke uventet så hadde vi størst Co2 i scope 3 som omhandler varekjøp og transport og veldig lavt i scope 1 og 2. Vi tar med oss kunnskapen om resultatet når vi ser på videre strategi for kommende år.

Det kommer også stadig nye krav fra myndigheter som vil påvirke oss som organisasjon og bla annet av den grunn så oppdaterer vi også våre krav fortløpende og helst i forkant av når krav vil være gjeldende.

Ellers synes vi det er en positiv trend hos mange av leverandørene, ved at fler synes å være mer bevisste enn bare for noen få år siden, og tar ansvar når det gjelder dokumentasjon på at de overholder arbeids og miljøkrav og jobber systematisk for å bli bedre, dette kan nok komme av at det Europeiske markedet har strammet og vil stramme kraftig inn i de kommende år.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risiko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Arb tid, HMS, lønn	Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid	Kina
Miljøutslipp	Miljø Utslipp Drivhusgasser Energi Avfall Vann Materialbruk	Kina India Pakistan
Materialbruk (bomull/syntet)	Miljø Utslipp Avfall Vann Materialbruk	Kina India Pakistan

Vi er medlem av BSCI Amfori og de fleste av våre leverandører er medlem av samme, vi har også krav om at alle våre leverandører må være medlem av denne eller ha en tilsvarende audit som vi følger opp.

BSCI Amfori har gode statestikker som vi benytter oss av, der vi bla kan se overordnet risiko på land, samt at de har mange ulike parametre vi kan benytte for å ha en god oversikt, også for miljø. Vi har lagt til modulen BEPI som tar for seg parametre på miljø, som kjemikalier og utslipp, ca 1/3 av de som er BSCI medlemmer av våre leverandører rapporterer også på BEPI. For tier 1 så scorer flesteparten bra på BEPI delen. Vi ser gjennom rapportene/audits/statestikker at det er de 3 første temaene det som oftest er forbedringsmuligheter, derfor blir det også våre prioriteringsområder. Generelt sett ser vi at disse får en score på C, noen få på D. Dersom vi ser at det er tema som ikke gjennomgår en forbedring så tar vi dette opp med enten våre agenter eller direkte med leverandør. Ca 50% av våre leverandører er medlem av BSCI og resten har SMETA, vi regner med at statestikken vi får fra BSCI også er gjeldende for SMETA da leverandør sammensetningen er relativt lik.

Miljø og materialbruk er to tema som er viktig for oss med tanke på at vi benytter mye bomull og syntetmaterialer og de har påvirkning på miljøet når det eks gjelder utslipp. Når det gjelder bomull så har de aller fleste av våre bomullsprodukter en sertifisering gjennom vår bærekraftmix, dette vil enten være, Made in green, Svanen, GOTS, fairtrade og GRS. samt at alle våre kroppsnære produkter er Oekotex100 sertifisert som da skal sørge for at det ikke blir benyttet helse og miljøskadelige kjemikalier. Når det gjelder syntetiske materialer som polyester er alle disse Oekotex sertifisert, men noen har også bla Made in Green eller GRS sertifisering.

De kroppsne nære varegruppene tilsvarer ca 80% av vårt salgsvolum når det gjelder tekstiler totalt, samt at vi også øker sertifisering/medlemskap på ikke kroppsne nære produkter nettopp for å ivareta både miljø og arbeidsmiljø. Vår strategi er at disse sertifiseringene/medlemskap er i aller høyeste grad med på å bevisstgjøre våre leverandører på viktigheten av bærekraft i alle ledd.

Likevel er vi klar over at vi det alltid risiko forbundet til miljø ved produksjon av varer, og at både bomull og syntet produksjon utgjør en risiko for miljø og sosiale forhold. Vi forsøker å minimere dette ved bruk av ansvarlige leverandører som følger våre krav. Ved arbeid med den dobbelte vesentlighets analysen har vi kommet frem til at ovennevnte risiko samsvarer med funnene i vår aktsomhetsvurdering.

Fra 2024 har vi økt krav til at alle tekstiler skal være Oekotex100 sertifisert for å kvalitetssikre at det ikke benyttes skadelig kjemikalier i våre varer, og i 2025 var vi oppe i 97%.

Når det gjelder ikke tekstiler som pynt i ulike kategorier kommer endel av dette fra Kina og noe fra Europa, her har vi strammet inn når det gjelder kjemikalie kontrollen ved at det må foreligge test rapporter for en andel av varelinjene fra leverandør for å verifisere samsvar med lovverket.

Ellers gjelder samme krav for alle type leverandører med at de må være medlem av BSCI eller SMETA og følge deres Audit syklus.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den risikoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

a) Overordnet har vi gjennom ISO14001 kartlagt og identifisert risiko og dette er belyst i våre aktsomhetsvurderinger og intern rutine for aktsomhetsvurderinger. Denne analysen danner grunnlaget for hvordan vi har lagt opp vår strategi for å kunne bidra til å redusere vår påvirkning på mennesker og miljø. Gjennom ISO14001 har vi analysert hvor vi påvirker miljøet mest, som er i scope 3, og gjennom denne analysen har vi identifisert hva som er våre fokusområder. De avdekkede fokusområdene er hvor vi forsøker å gjøre grep for å minske vår påvirkning. Fokus områder er produkt, transport og emballasje. På produkt er vårt fokus 3e parts sertifiseringer som tar for seg både kjemikalier, arbeider rettigheter og miljø for å begrense vår påvirkning. Gjennom arbeidet med den dobbelte vesentlighets analysen bekrefter denne de områdene som er risiko områder, og vi fortsetter arbeidet med å ha de rutiner for dokumentasjon som vi har i vår strategi. Dvs audits på menneskerettigheter og utstrakt bruk av 3e parts sertifiseringer på produkt som i så stor grad som mulig dekker både menneskerettigheter og miljøhensyn.

b) Alle deler av virksomheten samt alle produktgrupper er med i vurderingen som er gjort og grunnlaget for vår strategi. Likevel har vi mest fokus på den gruppen varer som vi har mest av og er våre kroppsnære produkter og som nummer to de andre tekstilvarene våre, og til slutt pynt som er en mindre del av vårt sortiment. Andre fokusområder er emballasje og transport, der alle produktgrupper er like relevante. Likevel så har også de som leverer pynt samme krav som tekstil leverandørene når det gjelder audits for menneskerettigheter, men vi har strammet inn kjemikalie krav ved at vi nå krever flere test rapporter for overholdelse av kjemikalie regelverket.

c) Vi har benyttet databasen til BSCI Amfori og BEPI Amfori og de audit som ligger tilgjengelig der for identifisering av risikoområder, som nevnt tidligere så ser vi hvilke områder som normalt scorer noe lavere enn andre. Vi benytter også kilder gjennom Etisk handel, Textile Exchange, Fairtrade, Svanen, Grønt Punkt, Miljødirektoratet gir god og relevant informasjon angående hva som er risiko, spesielt når det gjelder materialproduksjon og miljøaspektet, som kjemikalier.

Fairtrade har også gitt oss relevant informasjon angående risikoområder og hva det jobbes med for å redusere risiko på mennesker og miljø.

Gjennom denne kunnskapen forsøker vi å minimere risikoen ved å kjøpe produkter med de ulike sertifiseringene i bunn, samt ha god kommunikasjon med leverandører. Vi har en egen bærekraft strategi med konkrete mål for fremtiden. Vi har livsløpsanalyse når det gjelder miljøaspektet ved de materialene som vi benytter mest. Dette er utarbeidet gjennom vår ISO 14001 sertifisering og ligger som en intern guideline til våre innkjøpere, samt at vi også evaluerer de ulike leverandørene våre og ser på deres styrker og svakheter. Vi gjennomgår kriteriene for leverandører gjennom vår ISO14001 intern revisjon, og gjør endringer og oppgraderinger ved funn eller strengere krav fra myndigheter eller annen relevant informasjon vi får.

Princess er også medlem av Bangladesh accord og der får vi info om våre leverandører og hvordan de jobber med sikkerhet slik at vi har en god oversikt.

Vi får nyhetsbrev fra mange relevante interessenter som har betydning for våre type produkter. Dersom vi mangler informasjon så kontakter vi de interessenter som kan hjelpe oss, slik som miljødirektoratet, Etisk Handel Norge, Amfori BSCI, Grønt punkt, Virke etc for å høre om de har mer informasjon om et tema vi evt føler vi mangler informasjon om. Vi er også tilknyttet ulike organisasjoner som tilbyr bla ulike typer webinarer som har nyttige tema angående sosiale forhold, men også om en del miljørelaterte tema som emballasje og transport.

d) Totalt sett føler vi at vi har en ganske god oversikt over vår leverandørkjede og produktsammensetning, likevel ser vi at den produktgruppen vi kanskje har minst kunnskap om er på pynt, da fortrinnsvis materialsammensetninger på ulike pynteprodukter. Når det gjelder evt skadelige kjemikalier og innhold/produksjonsmetode, skal det likevel nevnes at dette er en veldig liten andel av vår varesammensetning. Disse leverandørene må likevel overholde de samme krav som alle våre leverandører, dvs være medlem av BSCI amfori/SMETA eller SA8000 samt at vi har samme dialog med våre agent og leverandører når det gjelder menneskerettigheter og miljø som beskrevet tidligere. Disse leverandørene må også underskrive og overholde vår leverandørkontrakt, samt overholde kjemikalie krav ihht REACH og for endel av disse varegruppene så krever vi test rapporter og nå økt andelen test rapporter på innhold og bruk.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

Det er helt klart flere risiko enn de vi har nevnt, slik som avskoging, dyrket mark som kunne vært benyttet til matproduksjon framfor material produksjon, utslipp fra produksjon som forurensner grunnvann og jordsmonn, dynamikken i et samfunn mtp på de som bor og arbeider i et område med mye produksjon. Mange av disse risikoene er på et høyere nivå enn vi kan reelt påvirke, men samtidig bidrar vi gjennom medlemskap i ulike organisasjoner, samt at vi har fokus på det vi kan gjøre noe med, som hvilke leverandører vi kjøper fra og de krav vi har.

Avfall og vannforbruk ser vi også på som risiko, samt de fleste indikatorer for menneskerettigheter vil jo alltid være en risiko, som vi ved audits og sertifiseringer forsøker å minimere, men det er fremdeles ikke noen garanti for at forholdene faktisk er hva audit og sertifikat beskriver.

Vi er som sagt klar over at lengre ned i verdikjeden så har vi mindre kontroll enn siste leddet. Endel av våre leverandører er vertikale, men de fleste har flere ledd, der vi ikke har så god kontroll, vi har i vår leverandør kontrakt at tier 2,3 osv skal ha de samme krav som tier 1, men det er utfordrende med gode kontroll rutiner på dette.

Vi håper at når produktpass kommer med krav om mer sporing at dette vil bli mer oversiktlig da de fleste europeiske retailere vil ha samme krav, slik at det vil være flere som har behov for denne informasjonen og at det da vil være et krav fra flere i vår situasjon om at tier 2,3 osv må med i produktpasset.

Det er så klart en risiko for at sertifiseringer ikke gir et helt rett bilde eller at alt ikke nødvendigvis er perfekt, men det er der vi har valgt vår strategi og mener vi kan bidra mest med å minimere risiko vedrørende negativ påvirkning på mennesker og miljø. Princess er en ganske liten organisasjon som ikke har kontorer i utlandet, vi må derfor basere oss mye på 3e parts sertifiseringer, dialog og medlemskap, og dette følges opp med sjekk av sertifikater og gyldighet av disse. Som nevnt tidligere så blir våre leverandører screenet før de blir tatt inn i vår portefølje. Når det gjelder arbeidsforhold så er dette først og fremst gjennom BSCI, SMETA eller SA8000 samt dialog med agent/leverandør, der HMS&kval ansv ser igjennom og vurderer den dokumentasjonen og informasjon vi får fra disse. Dersom vi ser forhold vi er usikre på så tar vi kontakt med enten agent/leverandør for å forhøre oss mer om tema og om hva slags handlingsplan de evt har for å forbedre. På bakgrunn av svar/rapport evt annen dokumentasjon så avgjøres det videre action med relevante avdelinger.

Spesielt gjelder dette Kina som kanskje er der vi har minst dokumentasjon spesielt nedover i leverandørkjeden. Selv om vi har en dialog med leverandør/agent så ser vi som nevnt tidligere at dette kanskje ikke gir oss hele bildet, slik at her vil vi se nærmere på en plan for å kunne kartlegge forholdene enda bedre for neste periode. Dette kan gjøres med at våre agenter og vi har en enda tydeligere dialog med våre leverandører, samt at vi ser på om leverandørbesøk er et alternativ med de leverandørene der vi vurderer at vi kan behøve mer kommunikasjon rundt tema om menneskerettigheter og miljø.

Vi har så langt det lar seg gjøre kontroll på våre rutiner og dialog med våre leverandører og agenter, vi opplever at både leverandører og agenter har et mye større fokus på bærekraft nå en kun for noen få år siden, og vi føler vi har vært med å bidratt til utviklingen.

Vi har relativt god kontroll spesielt på tier 1, men vi er selvsagt klar over at det kan finnes svakheter, men vi jobber kontinuerlig med å minimere disse.

Vi selv blir revidert på vårt eget system gjennom ISO14001 + 9001 hvert år. Vi har også som nevnt tidligere møter der vi evaluerer å går igjennom våre leverandører, samt tett dialog med våre agenter/leverandører der vi også påvirker de til å søke etter 3e parts sertifiseringer med bærekraft perspektiv. Totalt sett så har det ikke kommet frem noen nye funn av negativ påvirkning i året som har gått enn de risikofaktorene som vi allerede har kartlagt.

3**Håndtering av prioritert påvirkning**

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Arb tid, HMS, lønn
Overordnet mål :	Øke Andelen bærekraftige sertifiseringer, sertifiseringer som har krav til arbeidsforhold på kroppsnære tekstiler.
Status :	77,3%
Mål i rapporteringsåret :	Øke bærekraftprosenten på alle våre kroppsnære produkter, samt krav til Oekotex100 på alle tekstiler. Ha en tettere dialog med våre leverandører og agenter spesielt med tanke på Kina.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Vår strategi har som mål å øke bærekraftige produkter i årene som kommer. Gjennom 3e parts sertifiseringer/ordninger så reduserer vi de negative påvirkningene på en positiv måte. Vi krever at alle våre leverandører skal være medlem av BSCI, SA8000 eller ha en SMETA audit ikke eldre enn 1 år. Vi er Medlem av Banglaseh accord.

Gjennom de mål om 3e parts sertifiseringer som vi har i vår bærekraft mix så prøver vi gjennom dette å påvirke i positiv retning. Vi har også gode rapporter gjennom vårt medlemskap i BSCI som forteller oss status for ca 50% av våre leverandører. Rapportene her forteller oss disse leverer på f.eks arbeidstid, HMS og Lønn, der vi ser at leverandørenene scorer som oftest på B eller C.

Mange av våre produkter har sertifiseringer eller medlemskap som tar for seg flere bærekrafts områder, samt at noen produkter både er Fairtrade, Oekotex, mens andre er både Oekotex og Svanen, disse sertifiseringene dekker ulike områder når det gjelder verdikjedene til et produkt. Alle sertifiseringer i vår bærekraft strategi har elementer av arbeidsforhold og miljøpåvirkning. Vi arbeider også for å øke andelen Made in Green sertifiserte produkter som både omfatter menneskelige forhold på fabrikkene samt reduisering av miljøpåvirkning. På sist nevne har vi hatt en god økning siste året, denne sertifiseringen er en av våre hovedsatsninger da denne tar for seg både menneskerettigheter, miljø samt kjemikalier og kan benyttes uavhengig av hva slags tekstil materiale som er benyttet.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ved å aktivt øke andelen sertifiserte produkter så forventer vi at det vil bidra aktivt til å redusere negativ påvirkning på både mennesker og miljø. Vi jobber aktivt hele tiden med å holde oss oppdarte på hvordan vi kan gjøre dette på beste måte, og forventer at andelen produkter som har en sertifisering skal øke fra år til år. Vi prøver i mest mulig grad å velge sertifiseringer som både tar for seg arbeidsforhold og miljøaspekter. Vi kommuniserer med våre leverandører om viktigheten av både arbeidsforhold, miljø og kjemikalie krav ilø året, og vi har tenkt å øke dialogen med våre leverandører/agenter i kommende periode, da med fokus på Kina og India.

	Miljøutslipp
Overordnet mål :	Øke bærekraftige materialer på kroppsnære produkter da dette er vår største gruppe. Det er disse som har sertifiseringer som skal redusere miljøavtrykket.
Status :	77,3%
Mål i rapporteringsåret :	Målet er å øke andelen bærekraftige materialer. Den bærekraftige strategien vi har lagt opp til skal dekke mange områder innen bærekraft, dette skal gjøre at vi minimerer påvirkning på for eksempel avfall, sprøytemidler, utslipp samt arbeidsforhold. Nå etterspør vi i enda større grad sertifiseringer som går på ansvarlige arbeidsforhold og miljøutslipp og på fabrikkene slik som Made in Green. Oekotex100 som vi har på alle våre kroppsnære produkter er en garanti for at produktene ikke inneholder helse og miljøskadelige kjemikalier, her har vi økt kravet om Oekotex på alle tekstil produkter, samt at Svanen,, GRS, RWS, GOTS også har miljøaspekt i sine sertifiseringer. Vi prøver også å øke andelen resirkulerte produkter for å se til at man gjenbraker materialer som fremdeles har en bruks verdi.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Princess er Textile Exchange sertifisert. Økt betydelig på Made in Green og Oekotex100 på materialer som ikke er kroppsnære.

Vi har oppdatert vår leverandør kontrakt i 2025 med mer fokus på ansvarlig praksis. Dersom vi vurderer nye leverandører ser vi også mer på deres bærekraft strategi, det være seg ISO14001, rapporter som forklarer deres bærekraft strategi før vi vurderer de som nye leverandører hos oss. Ved disse grep får vi en større oversikt over evt miljøutfordringer og hvordan våre leverandører jobber med dette.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Som nevnt over så forventer vi ved disse grep å redusere negativ påvirkning på miljø. Vi jobber også aktivt med å øke andelen produkter som minimerer skade på miljø. Her ser vi også på alternative materialer som ikke er bomull eller polyester, selv om disse ikke er med i beregningen av oppnådde mål.

	Materialbruk (bomull/syntet)
Overordnet mål :	Sørge for at alle tekstiler er min Oekotex100.
Status :	95%
Mål i rapporteringsåret :	Gjennom dette reduserer vi bruk av skadelige kjemikalier, som minker miljøbelastningen. Påvirker våre leverandører til å ha fokus på kjemikalie bruk.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Ved at vi først og fremst benytter oss av 3e parts sertifiseringer og medlemskap i ulike organisasjoner så er vi sårbare dersom de 3e parts sertifiseringene har brister, dette er vi klar over, men da vi er relativt små i en stor sammenheng er det vår strategi å benytte oss av flest mulig 3e parts sertifiseringer som da har uavhengige parter som sjekker at leverandører overholder krav. Vi kjøper Økologisk, Oekotex100, Svanen og Fairtrade og Made in Green som har krav til bomull og bla sprøytemidler og vannforbruk, gjennom disse håper vi å kunne minimere fotavtrykket bomull og syntet setter. Dersom man oppdager tilfeller som har negativ påvirkning så vil vi søke råd hos de org vi kan rådføre oss med. Vi følger med i markedet for å holde oss oppdatert på ulike tema som kan gjøre våre varer mer bærekraftige.

Ved å sette krav til Oekotex100 på alle tekstilvarer så mener vi å bidra til et bedre miljø, gjennom mindre skadelig kjemikalie forbruk..

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi benytter bla Etisk handel sin sertifiseringsguide til å ta veloverveide beslutninger for hvilke sertifiseringer som bidrar mest til både miljø og gode arbeidsforhold. Vi forventer at så godt som alle tekstiler er Oekotex100 iløpet av 2026. Vi forventer også å øke andelen sertifiserte produkter totalt i året som kommer. Ved å benytte 3e parts sertifiseringer som har krav til kjemikalie innhold mener vi å redusere den negative påvirkningen bomull og syntetiske produkter kan ha på miljøet.

3.B Andre tiltak for å håndtere risiko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Vi har tydelige mål for å øke andelen bærekraftige tekstiler gjennom ISO 14001

I vår bærekraftige strategi inngår:

Fairtrade - arbeiderne i fokus, like lønn og arbeidsforhold på bomullsmarkene

Svane merking - fra vugge til grav

GRS - mer kjøp av resirkulerte produkter - fotavtrykk på klima, ved å øke andelen resirkulert får vi gjenbrukt endel av ressursene som allerede ligger der og som i annet fall ville blitt kastet.

GOTS - økologisk bomull - har strenge krav til produksjon når det gjelder vann, kjemikalier og arbeidsforhold

Bangladesh accord - sikre arbeidsforhold som HMS og at fabrikkene er trygge arbeidsplasser

RWS ull - Gode oppvekst forhold for sau.

Oekotex 100 - Forbud mot helse og miljøskadelige kjemikalier

Made in Green - krav til miljøvennlig produksjon, sosialt ansvarlig når det gjelder arbeidsforhold og benytter ikke helse og miljøskadelige kjemikalier.

BSCI amfori, gjøres audits 1 gang per år, ihht Code of Conduct sikre gode arbeidsforhold, samt at vi får god oversikt over tilstanden til fabrikk

BEPI - et rammeverk for som hjelper med å kartlegge, vurdere og forbedre våre leverandørers miljøprestasjoner.

Større mengde kjemikalie test rapporter for produkter som ikke har en 3e parts sertifisering.

Her benytter vi den nye sertifiseringsveilederen fra Etisk handel, som beskriver tydelig hva de ulike sertifiseringene dekker.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Vi har allerede i flere år sett på hvordan vi kan redusere klimagass utslipp gjennom vår transport, dette vil naturlig nok variere med mengden varer vi selger. Vi er i så måte også prisgitt våre transport leverandører og deres utvikling.

Vi har gjennom ISO 14001 laget en strategi for å redusere dette, vi har endret vår transport fra HK til Butikk ved å redusere antall leveringsdager, samt at vår transportør benytter i større grad kjøretøyer som går på El, dette får vi årlige rapporter om..

Fra utland til HK, har vi satt fokus og mål på fyllingsgrad på konteiner, bla gjennom større pakninger og tilpassede pakninger så man ikke frakter mer luft enn høyst nødvendig og mindre dobbeltpakking av varer mtp papp.

Konsolidering, prøver å samle forsendelsene fra utlandet så langt det lar seg gjøre.

Emballasje: Vi har redusert bort nesten all plast emballasje på varene.

Pakker i større kartonger fra HK til butikk for å redusere mengden papp.

Mye av transport emballasjen innenlands gjenbrukes i 2-3 looper.

Emballasje fra leverandør sorteres til gjenvinning og noe gjenbrukes som transport emballasje..

For 2024 fikk vi eget klimagassregnskap som beregner vårt CO2 avtrykk i scope 1, 2 og 3. Scope 1 og 2 har veldig lave verdier, og største parten ligger på scope 3 fortrinnsvis produksjonen av varene vi selger. Vi følger opp regnskapet for 2025.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Ha gode nok ledetider - som ikke skaper stress og press, dette er beskrevet i leverandør kontrakt..

Ha ryddige betalingsrutiner til leverandører, noe som er spesifisert i leverandørkontrakt.

Lage en plan for ca antall sourcing i god tid med ca tid for bestilling

Ha klare og tydeligere krav og rutiner som gis og forklares til leverandør gjennom lev kontrakt

Ha en god dialog med agenter og leverandører.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Vår bærekraft mix:

Fairtrade

Svane

GOTS

GRS

RWS

Oekotex100

Made in Green (STeP)

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Vi krever nå at alle våre nye leverandører må være medlem av BSCI Amfori eller ha en SMETA audit per år eller SA8000 sertifikat eller tilsvarende, og gjennomgår denne syklus der disse pkt ligger i dette medlemskapet, samt at alle leverandører må underskrive vår Code of Conduct med de vedlegg som vi har utarbeidet som beskriver nærmere våre krav. Her under er det ogs krav om fri fagorganisering, likevel vet vi at dette er utfordrende bla i Kina.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Påvirke våre leverandører til bla å benytte 3 parts sertifiseringer som krever endringer hos leverandør der også arbeiderne blir inkludert og får bedre forhold, her forsøker vi aktivt å øke andelen Made in Green.

Vi har hatt opplæring av flere leverandører og agenter når det gjelder 3e parts sertifiseringer og hva som er krav innenfor disse.

Samt gjennom audits for BSCI/SMETA/SA8000 så er det inkludert bla stikkprøver av arbeiderne som hjelper på med kompetanse heving.

Internt har alle opplæring i ISO14001 der vår bærekraft strategi ligger. På butikkplan er alle involvert i miljøarbeidet gjennom at alle butikkene er Miljøfyrtårn sertifisert.

Tydeliggjøring av oppgraderte krav til innkjøpsavdelingen vedrørende når vi ser etter nye leverandører.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Dette ligger først og fremst som et krav i vår Code og Conduct samt policy at ikke skal forekomme, og det er tema gjennom de audits som vi krever.

Våre leverandører bekrefter gjennom godkjenning av ovennevnte krav at dette ikke forekommer, likevel så er det jo en risiko at det skjer, men vi har ikke fått noen meldinger fra noen hold foreløpig på at dette skjer i vår leverandør kjede, men sannsynligvis ville det være vanskelig for oss å få kjennskap til om det har forekommet. Likevel føler vi at vi har fokus på dette gjennom våre tydelig krav beskrevet tidligere. Vi er likevel klar over at det er en risiko for at dette skjer uten vår kjennskap.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Utfordringer vi ser gjennom audits er lønn og overtid samt HMS. På miljøaspektet så er det at tekstil produksjon generelt har negativ miljøpåvirkning når det gjelder utslipp, forurensing og mengden kjemikalie bruk som uansett tiltak vil ha en negativ påvirkning.

Gjennom at vi jobber mot færre leverandører og heller mot større volum kan vi konsentrere oss mer om å gi informasjon og ha dialog med våre leverandører ang hva som er viktig og hvorfor disse tema er viktig.

Vi arbeider også mot å benytte fler Europeiske leverandører som vi har vurdert er positivt mtp fokus på å redusere negativ påvirkning da disse fortrinnsvis også skal følge europeisk lovgivning, samt mer kortreist transport.

Vi opplever som positivt i leverandørkjeden at det har blitt mye større søkelys på disse tema de siste år kontra for bare noen år siden. Vi jobber for å ha gode relasjoner med våre leverandører og agenter, der vi tar opp disse tema og forklarer hvorfor dette er viktig.

A man with short brown hair and a beard, wearing clear safety glasses with blue frames, is looking down and to the right. He is in a factory or industrial setting, with large metal structures and bright overhead lights visible in the background. The image is split into two main sections: the top half shows the man's face and upper body, and the bottom half is a white text box. The background image continues below the text box, showing more of the industrial environment with blue cables and machinery.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

a) Det er HMS&kval ansvarlig som har ansvar for å overvåke effekten av de tiltak vi har igangsatt og gjør evalueringer av den strategi vi har lagt. Her har denne personen tett kommunikasjon med relevante avdelinger, der vi har årlig og periodevis gjennomgang av vår bærekraft strategi. Her ser vi på fremgangen, utfordringer som har vist seg, og evt reviderer strategien vi har lagt. Vi har gjennom ISO 14001 og ISO 9001 revisjonsmøter jevnlig, der vi går igjennom de tema som er våre fokusområder og der vi evaluerer om våre prosesser fungerer etter hensikten. Vi har også eget elektronisk avvikssystem der man kan melde inn evt avvik på prosesser, som da gjennomgås i revisjonsmøter og hvor man ser på evt forbedringsmuligheter. Hovedfokus for vår leverandør evaluering, er krav til våre leverandører mtp leverandør kontrakter med dens vedlegg, kjemikalie krav, miljøprestasjoner (bærekraft strategi) og oppfyllelse av dette, samt evt revidering av nevnte områder. Vi ser nærmere på om det er noen leverandører som trenger mer oppfølging og evt hva vi skal gjøre, som opplæring og møte.

Gjennom leverandørevaluering ser på hvor godt de ulike dekker våre krav til både arbeidsforhold og miljø. Dersom vi ser at noen leverandører har elementer vi tenker ikke er helt opp til standard, så ser vi på tiltak som kan gjøres, og så starte en kommunikasjon med disse, kommunikasjonen og tiltakene vil variere mtp på hva det er vi ønsker å finne ut at.

Her vil vi isåfall vurdere svar/funn og gjøre tiltak alt ettersom hva som kommer frem. Vi har 2 ledelsens gjennomgang årlig, samt som nevnt periodevis revisjonsmøter av vår strategi hvert år med innkjøpsavdelingen.

b). Det er HMS&kval ansv som har ansvaret for å evaluere arbeidet og fungerer også som beskrevet over.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Dette gjør vi gjennom økning andel bærekraftig mix som beregnes årlig, evt justerer denne mixen dersom vi ser at dette er hensiktsmessig med tanke på å redusere ytterligere vår negative påvirkning.

Det kan være gjennom:

BSCI/BEPI rapportene og andel leverandører som er medlem av disse.

Gennem Bangladesh Accord

Andel Made in green, Oekotex100, Svanemerkede produkter, Fairtrade, GOTS, GRS, RWS.

Gjennom disse ordningene/sertifiseringene håper vi å kunne redusere negativ påvirkning på flere områder, da disse sertifiseringene/medlemskap nettopp har krav til reduksjon av negativ påvirkning, både på mennesker og miljø.

Dersom andelen sertifiserte går opp så mener vi at negativ påvirkning er redusert. Alle BSCI/SMETA rapporter rates min på samme nivå som for året og at alle i tier 1 er i disse ordningene.

Holde oss oppdatert på nye lovkrav/anbefalinger fra myndigheter og andre interesse organisasjoner slik at vi kan evt revidere våre krav.

VI har gjennomgang årlig og periodevis av vår risiko og den strategi vi har lagt og at denne følges og evt justeres. De indikatorer vi benytter er nedfelt i vårt bærekraftsmål samt vårt miljøbelastningskart med tilhørende dokumenter innen ISO14001.

A photograph of an industrial facility, likely a water treatment plant. The image shows a complex network of large, grey metal pipes and structures. In the foreground, there are blue metal walkways with yellow safety railings. In the background, large, conical industrial tanks are visible. The overall scene is industrial and somewhat overcast.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi har egen fane på vår hjemmeside som et kommunikasjonsledd til våre kunder og evt andre intressenter, der vår policy ligger, samt årsrapporten vi leverer til Etisk Handel Norge. Link til vår hjemmeside er lagt til tidligere. Her beskriver vi hvordan vi jobber med vår bærekraft strategi og hva våre mål er og utviklingen fra år til år. Vi har også dialog med våre kunder og andre gjennom vår kontaktinformasjon som går direkte til kundeservice som igjen sender evt spørsmål til relevante avdelinger.

Vi kommuniserer med våre agenter og leverandører gjennom direkte møter eller gjennom elektroniske hjelpemidler. Her beskriver vi viktigheten av bærekraftsarbeidet, samt formidler våre krav og forventinger. Alle leverandører må underskrive vår leverandør kontrakt med vedlegg ved samarbeid, og disse distribueres på nytt ved oppdateringer der leverandør ved oppdateringer må gi tilbakemelding på at oppdateringene er forstått. Vi bistår også dersom de har behov for hjelp eller noe er uklart for å oppfylle våre retningslinjer.

Våre medarbeidere leverer inn sin miljørapport til oss årlig, slik holder vi kunnskapsnivået og intensiteten oppe hos våre medarbeidere. Butikkene og HK resertifiseres også hvert 3e år, slik at det er viktig at våre medarbeidere er godt opplærte når det gjelder vårt miljøarbeide. Vi har egne kurs i vårt interne opplæringssystem, samt at butikkene årlig må gjennomgå bærekraftstema på personalmøter. Våre ansatte må også gjennom et opplæringsprogram når de begynner hos oss hvor bærekraft er en av temaene og vi har et sett med tema som årlig tas opp med alle medarbeidere gjennom personalmøte og bekreftes gjennom en elektronisk plattform.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Princess-Gruppen AS prøver å kommunisere vårt arbeid først og fremst gjennom vår strategi der vi baserer oss på 3e parts sertifiseringer når det gjelder kroppsnære produkter som er vår største omsetningsgruppe. Gjennom denne strategien prøver vi å redusere negativ påvirkning/skade.

Vi publiserer rapporten vi leverer årlig til Etisk Handel Norge på vår hjemmeside slik at våre interessenter kan få et innblikk i hvordan vi arbeider med bærekraft.

Vi publiserer også vår bærekraftsutvikling med våre fokus områder, mål og resultat hvert år på vår hjemmeside.

Ved anledninger kan våre bærekraftige produkter være en del av markedsføringen av produkt.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Princess-Gruppen har en kontakt adresse til kundeservice der de fleste spørsmål lander i første omgang. Kundeservice sender forespørsler som har med åpenhetsloven evt tilsvarende spørsmål videre til HMS&kval ansvarlig. HMS&kval ansv håndterer så saken og utferdiger et svar evt dokumentasjon på bakgrunn av forespørselen og sender til kundeservice som da vil besvare henvendelsen.

Vi besvarer alle henvendelser så raskt som mulig og ikke senere enn 3 uker etter at forespørselen har kommet oss i hende. Forespørsler lagres hos oss slik at vi har kontroll på hvilke forespørsler vi har fått.

A high-angle, wide shot of a lush green coffee plantation. The trees are densely packed and cover a hillside. Several workers are visible, scattered throughout the canopy. One worker in a blue shirt and white cap is in the upper left, another in a red shirt is in the upper right, and a group of workers in various colored shirts (red, blue, grey) are visible in the lower left and bottom center. The overall scene is one of active agricultural work in a vast, green landscape.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Vi følger vår policy for oppretting av skade på mennesker og miljø dersom vi skulle komme i en slik situasjon. Dersom vi oppdager negativ påvirkning av særlig grad på mennesker, samfunn og miljø tar vi først et internt møte og diskuterer mulige årsaker og tiltak. Deretter tar vi kontakt med Agent/leverandør hvor vi diskuterer hva vi kan gjøre for gjenoppretting av skaden som har inntruffet.

De senere år har vi jobbet preventivt med dette og bla hjulpet flere leverandører til å foreta 3e parts sertifiseringer for å unngå i forkant at det forekommer negative konsekvenser.

Vi krever også at alle våre leverandører skal være medlem av BSCI/SMETA/SA8000 for å jobbe preventivt samt at de i fremtiden også må inneha en annen 3e parts sertifisering.

Vi er likevel klar over at negative konsekvenser i mange tilfeller kanskje ikke vil komme oss i hende, for å forebygge dette så godt det lar seg gjøre, har vi da som nevnt tidligere krav til medlemskap, samt at vi gjennomgår rapporter. Vi prøver så godt det lar seg gjøre å være tydelige overfor alle våre leverandører at dette er viktig for oss gjennom kommunikasjon som møter og elektronisk korrespondanse.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Vi har i siste periode ikke hatt noen kjente forhold som gjør at rutinen for oppretting skulle iverksettes.

Vi har ikke oppdaget eller fått noen indikasjoner på at vi har hatt flere negative konsekvenser, andre enn de som fremgår av risikovurderingen som generelt er for bransjen., og som vi forsøker å forebygge ved tidligere nevnte tiltak.

Som beskrevet over jobber vi preventivt for å redusere negativ påvirkning gjennom de medlemskap og vår bærekraft strategi.

Vi er klar over at tilfeller som kunne kommet under denne kategorien ikke nødvendigvis kommer til vår kjennskap.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

I egen virksomhet har vi verneombud og hovedverneombud der man kan varsle om det skulle være nødvendig. Her følger vi internkontrollforskriften og har rutiner i HMS regelverket hvordan vi håndterer evt tilfeller. Medarbeidere på HK kan også legge inn avvik i vårt elektroniske avvikssystem.

Kunder og evt andre kan sende inn evt saker direkte til kundeservice.

Vi er medlem av Bangladesh Accord som har en egen hotline for klager som vi også har tilgang til, her kan vi følge klagen og hvordan denne blir behandlet og evt være deltagende i å finne løsninger.

For de andre leverandørene våre skal disse være medlem av BSCI/SMETA eller SA8000 der det utføres audits i hht Code of Conduct. For BSCI er det et punkt som heter worker involvements, her gjøres det bla surveys av arbeidere der audits sjekker bla at arbeiderne har kunnskap om sine rettigheter, og gjennom nettverket så kan vi se funnene som evt er gjort ved fabrikkene.

BSCI har også et punkt om workers voice der arbeiderne blir spurt om de vet at de kan komme med bekymringer eller ideer. Vi vil gjennom disse oversiktene ha et bilde av hvorvidt arbeiderne har klagemuligheter og om arbeiderne blir involvert og hørt.

Kontaktinformasjon:

Princess-Gruppen AS
Linda M. Andreassen, HMS & Kval ansv
lma@princessgruppen.no